

branko andrić

uvod u osnove mini- hepeninga

Mini-hepening je hepening u kome neposredno učestvuju dva čoveka. Radnja se odvija na bilo kome mestu gde ima slučajnih prolaznika ili nekih drugih sličnih ljudi čije prisustvo nije neposredno motivirano željom da se prisustvuje hepeningu, nego nekim drugim namerama. Osnovni cilj mini-hepeninga je pokušaj unošenja malo dinamike, iznenađenja i uzbuđenja u jednu monotonu svakodnevnu sredinu, da bi se sasvim obična dosadna situacija učinila malo zanimljivijom.

Nekoliko primera koje ću navesti deo su repertoara moga brata Bogdana Jovanovića i mene iz 1967. i 1968. godine.

Najčešći ambijent: klub, ulica, prevozno sredstvo (tramvaj, trolejbus, autobus).

KLUB

1.

U jednom izrazito dosadnom momentu zagledamo se iznenada jedan drugome u lice. Tamo se, navodno, nešto nalazi. Posle nekoliko trenutaka pažljivog posmatranja, podignemo ruke, istovremeno i jedan i drugi, i veoma oprezno dohvatimo to nešto između palca i kažiprsta, prinesemo očima (svaki svojim) i veoma ga analitički proučavamo. Nakon izvesnog vremena to nešto nonšalantno odbacimo. Zatim se ponovo zagledamo jedan drugome u lice. Konstatujemo da to nešto, što smo malo pre navodno tako nonšalantno odbacili — strahovito nedostaje. Saginemo se, obojica pogleda upravljena prema podu. Naravno, navodno ga pronalazimo, uspravljamo se, zagledamo se jedan drugome u lice i veoma pažljivo vraćamo to nešto tačno na isto ono mesto sa koga smo ga uzeli.

2.

Nacrtamo na podu jedan veći kvadrat, a unutar njega jedan manji. Stavimo svaki po jednu metalnu novčanu jedinicu na jedan od uglova manjeg ili većeg kvadrata. Igramo, navodno, neku društvenu igru. Veoma dugo i napregnuto razmišljamo i pažljivo povlačimo poteze, sasvim proizvoljne, kao da su neobično važni, presudni.

3.

Sasvim iznenadno, jedan ode na sred sale. Zagleda se u pod. Pokaže prstom navodno neku određenu tačku. Drugi mu priđe i veoma se zainteresovano zagleda u označeno mesto. Nakon izvesnog vremena, podigne glavu, pogleda u „zenit“ plafona, kućne prvoga, koji još uvek gleda dole, prstom po ramenu i, kada i ovaj podigne glavu, ispruživši ruku gore, prstom mu pokazuje, „zenitnu tačku“ plafona. Posle se obojica veoma značajno pogledamo, klimnemo glavama u znak odobravanja i vratimo se na svoja mesta.

ULICA

1.

Jedan od dvojice iznenada pruži ruku sa ispruženim kažiprstom u određenom pravcu. Obojica veoma napregnuto posmatramo pravac koji on pokazuje. Posle izvesnog vremena onaj koji je ruku i kažiprst pružio, savija ruku i prinosi kažiprst licima obojice. Obojica zagledamo kažiprst sa svih strana. Konstatujemo da je kažiprst tu i da je kažiprst. Zadovoljno klimnemo glavama.

2.

Na trotoar pred kućom stavimo veliku, zimsku, prašnjavu čizmu sa odvaljenim donom. Sednemo zatim na donji okvir širom otvorenog prozora našeg prizemnog stana i raznim imenima (Kastore, Nerone, Fifi, Lili, Bobi, Cezare, itd.) pozivamo čizmu da uđe unutra. Pritom je ubeđujemo, objašnjavamo joj sve razloge te, za nju tako značajne potrebe da se uđe unutra, veoma opširno i strpljivo, dugim pažljivim sročnim rečenicama, uz pozivanje na pojedine pravne norme, pozitivne pravne propise, navode iz medicinskih i drugih udžbenika i

drugih dokumenata. Hepening se prekida onoga momenta, kada dve veoma dobromamerne starije gospođe pridu prozoru na kome sedimo i jednom od nas dvojice veoma brižno i samilosno skrenu pažnju na to da ga onaj drugi od nas dvojice zafrkava.

3.

Žurno idemo ulicom. Povlačimo jedan drugoga za rukav, napadamo jedan drugoga, grdimo i nazivamo pogrđnim imenima zbog dužine kose. Obojica imamo, pritom, kosu do ramena.

4.

Na onom delu veoma prometne ulice gde se mnogo ljudi povremeno zadržava duže ili kraće vreme (stanica GSP, pešački prelaz sa semaforom i sl.) jedan govori drugome kako je njemu lako, jer mu tata ima milione, veliki stan, automobile, kuće, vilu na moru i slične stvari.

5.

S jednog kraja grada u drugi nosimo u rukama veliki, veoma lep, skupocen i dobro očuvan bidermajer sto. Jedan, pored toga, nosi preko ramena veliki kancelarijski klajderštok sa okačenim zimskim kaputom koji slobodno visi. Čitavim putem veoma glasno i zadovoljno govorimo o tome kako smo sve to jako jeftino i promućurno kupili i kako sve to neprocenjivo mnogo veštavamo o uslovima pod kojima je sto nabavljen pri čemu između nas dvojice dolazi do nesporazuma o tome gde je on kupljen.

PREVOZNO SREDSTVO

U razgovoru pogrešno nazivamo vrstu prevoznog sredstva kojim se vozimo.

DIJALOG I

„Nisam se kupao još od letos. Svrbi me so.”

Ili:
„Krajnje je vreme da počnemo da peremo noge.”

Ili:
„Moraćemo ovih dana da operemo zube.”

Ili:
„Trebalo bi češće da se kupamo.”

DIJALOG II

Jedan zadovoljno sedne na jedino slobodno mesto u prevoznom sredstvu, uzdahne i kaže:
„Da i ja najzad spustim kosti!”
Drugi, iz drugog dela prevoznog sredstva, besno odvrti nešto kao: vratiće tebi Kosta istom merom, samo još bezobraznije.

DIJALOG III

Veoma glasno govorenje, kombinovano sa navodnim šaptanjem na uvo.

„Jao, zamisli molim te!”... (šaptanje na uvo).

„Ta nije valjda, ajde, ma nemoj”... (šaptanje na uvo).

Ili:
„Jao, znaš šta je radila ćerka”... (šaptanje).

„Ta nije valjda... (šaptanje)... da nije to ona”... (šaptanje).

„Jeste, ona što je”... (šaptanje).

„Ta, stvarno?...”

„Jeste, majke mi...”

„E, baš svašta, ne bih nikad rekao... a video sam je ja jednom, baš kad je...”

DIJALOG IV

Pričamo o nekim izmišljenim odvratnostima sa nekog izmišljenog odvratnog žura.

DIJALOG V

Govorimo o tome kako su neki nevaljali ljudi na veoma nevaljao način iskoristili neke inače dobre devojke koje su želele da budu filmske glumice ili manekeni.

DIJALOG VI

Uzvikujemo parole za koje prisutni mogu u početku da pomisle da imaju krajnje provokativnu političku sadržinu, a da kasnije uvide da su u stvari besmislene.

POSEBNI SLUČAJEVI

BITI SLIKAR

Iznesemo na omiljeno šetalište na obali reke štafelaje sa platnima i bojama. Obučeni kao slikari iz zlatnog doba Monmartra, slikamo pejzaž na drugoj obali reke. Radimo na mestu koje je teško pristupačno eventualnim posmatračima.

Veoma iskreno odgovaramo na pitanja zainteresovanih.

Dijalog I:
„Vi studirate Likovnu Akademiju?”

„Ne, nego Visoku školu političkih nauka.”

Ili:
„Da li je to umetničko delo?”

„Nije.”

„Šta je onda?”

„Nije ništa. Ja samo mažem.”

„Onda sam ja lud?”

„Niste. Zašto bi bili ludi.”

Čekamo dok neko od posmatrača, isprovociran našim nepoznavanjem likovne tehnike, ne otme četku i paletu iz naših ruku i ne počne sam da maže.

BITI FOTOREPORTER

U umrljanim radnim keceljama, sa fotoaparatom oko vrata, iznesemo veliku leseniću ploču na auto-trolej stanicu u kojoj staje jako veliki broj vozila. Okrenemo leđa ploče drumu i navodno veoma aktivno snimamo prednju stranu ploče na koju su nalepljeni neki šareni papiri. Snimamo u stilu filma „Blou up”. Posmatramo ljude u vozilima GSP kako krive vratove ne bi li videli bar nešto od onoga što mi navodno snimamo.

Druga dobra strana ovog hepeninga je u tome što možete veoma ozbiljno da razgovarate sa mnogobrojnim prolaznicima o čitavoj problematici snimanja, obrade filma, predmetu koji snimate, vremenskim prilikama i ostalim stvarima.

BITI ILI NE BITI HOMOSEKSUALAC

Vodimo homoseksualne razgovore na javnom mestu, gde ima mnogo ljudi. Jedan drugome, međutim, svaki čas skrećemo pažnju na to da bi neko ko nas čuje mogao pomisliti da smo homoseksualci.